

Έθιμα του Πάσχα στην Ελλάδα

Το σπάσιμο των «Μπότηδων»

Στην Κέρκυρα στις 11 το πρωί, με το σήμα της πρώτης Ανάστασης και όταν ο Μητροπολίτης ψάλλει το «Ανάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν», οι καμπάνες ὄλων των εκκλησιῶν της πόλης χτυποῦν χαρμόσυνα και οι κάτοικοι ἀπὸ τα μπαλκόνια τους ἢ τα παράθυρά τους ρίχνουν τους «Μπότηδες». Οι «Μπότηδες» εἶναι πῆλινα κανάτια, γεμάτα νερό, με στενό στόμιο και δυο χερούλια στο πλάι, δεμένα με κόκκινες κορδέλες. Τα μπαλκόνια και τα παράθυρα εἶναι στολισμένα με ἓνα κόκκινο πανί.

Εἶναι ἓνα ἔθιμο που γιορτάζεται μόνο στην Κέρκυρα και ἔχει ρίζες ἀπὸ τα ενετικά χρόνια της κατοχῆς του νησιού. Οι Βενετοί τότε καθολικοί ἔσπαγαν τις παλιές στάμνες την Πρωτοχρονιά, ως «φόρο» στο νέο χρόνο, προκειμένου να τους φέρει καινούργια αγαθά στο σπιτικό τους. Οι ορθόδοξοι Κερκυραῖοι, υιοθέτησαν το ἔθιμο και το μετέφεραν χρονικά στο Πάσχα, που οι Ενετοί τους ἐπέτρεπαν να γιορτάσουν μόνο το μεσημέρι.

Το σπάσιμο των κανατιῶν συμβολίζει την απομάκρυνση της κακοτυχίας, για αυτό μέχρι και σήμερα τα κομμάτια ἀπὸ τους σπασμένους «Μπότηδες» τα παίρνουν στο σπίτι τους οι Κερκυραῖοι ἀλλὰ και πολλοί επισκέπτες του νησιού, προκειμένου να τους φέρουν καλοτυχία και ευμάρεια.

Και αυτό το έθιμο συνοδεύεται από τις φιλαρμονικές του τόπου. Αμέσως μόλις ολοκληρωθεί το σπάσιμο των κανατιών, οι Φιλαρμονικές βγαίνουν και πάλι στους δρόμους της πόλης παίζοντας το αλέγρο μαρς «Μην φοβάστε Γραικοί».

Το κάψιμο του Ιούδα

Το **κάψιμο του Ιούδα** είναι ένα ξεχωριστό έθιμο που αναβιώνει σε περιοχές της Ελλάδας κάθε βράδυ της Ανάστασης. Η διατήρηση αυτού του εθίμου μέχρι σήμερα εκφράζει την έντονη ανάγκη για αποτίναξη κάθε είδους προδοσίας.

Το έθιμο αναφέρεται στον **Ιούδας ο Ισκαριώτης**, τον προδότη που παρέδωσε τον Ιησού για “τριάντα αργύρια”. Ο Ιούδας έχει γίνει το αρχέτυπο του προδότη στη δυτική τέχνη και λογοτεχνία. Μέχρι σήμερα, το έθιμο του καψίματος αναβιώνει σε πολλά μέρη ανά την Ελλάδα.

Οι κάτοικοι παρασκευάζουν ένα ομοίωμα του Ιούδα από υφάσματα, άχυρα και ξύλα, βάζοντας στα μάτια του κροτίδες. Η αναπαράσταση γίνεται σε υψηλό σημείο της περιοχής, προσφέροντας στον κόσμο ένα εντυπωσιακό θέαμα. Το έθιμο λειτουργεί ως ένα είδος παραδειγματικής τιμωρίας της προδοσίας σε ένα γενικότερο πλαίσιο .

Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, το κάψιμο του Ιούδα συναντάται με πολλές παραλλαγές και αποτελεί ένα ξεχωριστό κεφάλαιο του Πάσχα. Από την Κρήτη μέχρι τη Θράκη, ο λαός καίει το ομοίωμα του Ιούδα, εκφράζοντας την αποστροφή προς την προδοσία και τη φιλαργυρία .

Το έθιμο των αερόστατων

Στην όμορφη κωμόπολη της Τσακωνιάς, η Λαμπρή γίνεται όνομα και πράγμα, αφού εδώ και έναν περίπου αιώνα, το βράδυ της Ανάστασης τηρείται το έθιμο των αερόστατων. Τα παιδιά των πέντε ενοριών συναγωνίζονται στις επιτυχείς «πτήσεις» των χρωματιστών φωτεινών αερόστατων, τα οποία ετοιμάζουν επί εβδομάδες πριν το Πάσχα . Αυτό το ξεχωριστό έθιμο δημιουργεί μια μοναδική ατμόσφαιρα κατά την Ανάσταση, με τα φωτεινά αερόστατα να ανεβαίνουν στον ουρανό, συμβολίζοντας την αναγέννηση και την ελπίδα.

Είναι υπέροχο που οι παραδόσεις αυτές συνεχίζονται και μας συνδέουν με το παρελθόν. Το Πάσχα είναι μια εποχή που μας ενώνει και μας υπενθυμίζει τη σημασία της κοινότητας και της παράδοσης.

